

KUTSU

SOSIOLOGIAN PROFESSORI

S E M I P U R H O S E N

JUHLALUENNOLLE
13. SYYSKUUTA 2019
KLO 14

Professori

SEMI PURHONEN

pitää juhlaluennon auditoriossa A 1, Kalevantie 4,
perjantaina 13. syyskuuta 2019 klo 14 alkavassa tilaisuudessa
aiheesta

**VERTAILEVA KULTTUURISOSIOLOGIA JA YHTEISKUNNALLINEN
MUUTOS**

Tätä esitelmää kuulemaan kutsun kunnioittavasti Tampereen yliopiston
henkilökunnan ja opiskelijat sekä muut tieteen harjoittajat, ystävät ja
suosijat.

Juho Saari
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
dekaani

Tehtävän täyttö

Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö päätti 21.11.2012 esittää rehtorille sosiologian apulaisprofessorin tenure track –tehtävän täyttämistä ja haettavaksi julistamista 1.8.2013 lukien.

Rehtori päätti 22.1.2013, että sosiologian apulaisprofessorin tehtävän täyttämiseen ja haettavaksi julistamiseen voidaan ryhtyä johtokunnan esityksen mukaisesti.

Sosiologian apulaisprofessorin tehtävää haki 21.3.2013 päättyneeseen määräaikaan mennessä 25 hakijaa, joista tehtävän valmisteluryhmä valitsi asiantuntija-arviointiin kymmenen hakemusta.

Yksikön johtajan päätöksellä 17.5.2013 asiantuntijoiksi valittiin valmisteluryhmän ehdotuksen mukaisesti professori Göran Ahrne Tukholman yliopistosta, professori Ellsworth R. Fuhrman (Virginia Tech) ja professori Leena Koski Itä-Suomen yliopistosta.

Asiantuntijalausuntojen saavuttua valmisteluryhmä päätti kutsua Semi Purhosen, Olli Pyyhtisen, Pasi Pyöriän ja Juha Tuunaisen tutkimustyön esittelyyn ja haastatteluun.

Valmisteluryhmän ehdotuksen mukaisesti yksikön johtaja johtokuntaa kuultuaan päätti 20.3.2014 esittää rehtorille, että VTT Semi Purhonen otetaan sosiologian apulaisprofessorin tehtävään viisivuotiskaudeksi 1.8.2014 lukien.

Tampereen yliopiston rehtori päätti 14.4.2014 ottaa valtiotieteiden tohtori Semi Purhosen sosiologian apulaisprofessorin tenure track -tehtävään viiden vuoden määräajaksi 1.8.2014-31.7.2019.

Yhteiskuntatieteiden tiedekunta käynnisti kutsumenettelyn VTT Semi Purhosen kutsumiseksi sosiologian professorin tehtävään keväällä 2018. Dekaanin päätöksellä 23.5.2018 asiantuntijoiksi valittiin valmisteluryhmän ehdotuksen mukaisesti professori emerita Elizabeth B. Silva (The Open University) ja professori Michael Tämlin Tukholman yliopistosta.

Asiantuntijalausuntojen saavuttua dekaani päätti 2.11.2018 valmisteluryhmän ehdotuksen mukaisesti esittää rehtorille, että VTT Semi Purhonen otetaan sosiologian professorin tehtävään 1.12.2018 alkaen toistaiseksi.

Tampereen yliopiston rehtori päätti 22.11.2018 kutsua valtiotieteiden tohtori Semi Purhosen sosiologian professorin tehtävään 1.12.2018 lukien toistaiseksi.

Elämänvaiheistaan ja toiminnastaan professori Semi Purhonen on antanut seuraavat tiedot:

Semi Purhonen syntyi Helsingissä 12. toukokuuta 1975. Hänen isänsä Veijo Purhonen työskenteli systeemin suunnittelijana ja äitinsä Johanna Purhonen pankkitoimihenkilönä – teoksessa *Kenen sukupolveen kuulut? Suurten ikäluokkien tarina* (Purhonen et al. toim., Gaudeamus 2008) Purhonen on luonnehtinut vanhempiaan sukupolvensa ”tavallisiksi” jäseniksi (erotuksena teoksessa esitetyn suurten ikäluokkien sukupolvityypologian muista osista, ”60-lukulaisesta eliitistä”, ”epäpoliittisesta eliitistä” tai ”anti-60-lukulaisista”). Purhonen on naimisissa psykologi Anna-Kaisa Pitkäsén kanssa, ja heillä on yksi lapsi, Leo Purhonen (s. 2008).

Peruskoulun jälkeen Semi Purhonen ei käynyt lukiota, minkä vuoksi jotkut pitivät hieman yllättävänä, että vuonna 2001 hän valmistui sukunsa ensimmäisenä maisterina yliopistosta, opiskeltuaan Helsingin yliopistossa sosiologiaa, filosofiaa ja kansantaloustiedettä. Samassa yliopistossa hän aloitti tutkijanuransa jo maisteriopiskelijana 1990-luvun lopulla, väitteli valtiotieteiden tohtoriksi sosiologian alan väitöskirjalla *Sukupolvien ongelma: tutkielmia sukupolven käsitteestä, sukupolvi-tietoisuudesta ja suurista ikäluokista* (2007) ja nimitettiin sosiologian dosentiksi vuonna 2010.

Purhosen tutkimusta on johdonmukaisesti luonnehtinut monimenetelmällisyys, kansainvälisesti vertaileva ja kulttuurisosiologinen ote sekä yhteiskunnallisen muutoksen, eriarvoisuuden ja identiteetin kysymykset. Teoreettisesti hänen ajatteluaan on ohjannut erityisesti Pierre Bourdieun sosiologia (ks. esim. Purhonen & Roos toim., *Bourdieu ja minä: näkökulmia Pierre Bourdieun sosiologiaan*, Vastapaino 2006). Keskeisiä tutkimusteemoja viime vuosina ovat olleet kulttuuristen hierarkioiden muutos sekä kulutuksen, makujen ja elämäntyylien stratifikaatio. Kokonaiskuvan näitä koskevista tutkimustuloksista tarjoaa teos *Suomalainen maku: kulttuuripääoma, kulutus ja elämäntyylien sosiaalinen eriytyminen* (Purhonen et al., Gaudeamus 2014).

Työskennellessään akatemiaturkijana vuosina 2013–2018 Purhonen johti kansainvälistä tutkimusryhmää hankkeessa, jossa pureuduttiin kuuden eurooppalaisen maan laatusanomalehtien kulttuuri- ja taidesisältöjen analyysin avulla kulttuuristen hierarkioiden muutokseen viimeisen puolen vuosisadan aikana. Hankkeen tuloksia kokoa monografia *Enter Culture, Exit Arts? The Transformation of Cultural Hierarchies in European Newspaper Culture Sections, 1960–2010* (Purhonen et al., Routledge 2019). Vuonna 2014 Purhonen siirtyi Helsingin yliopistossa vietetyn kahden vuosikymmenen jälkeen työskentelemään Tampereen yliopistoon, jossa hänet valittiin sosiologian apulaisprofessorin urapolulle. Tällä hetkellä Purhonen johtaa Suomen Akatemian rahoittamaa tutkimushanketta ”The Dynamics of Cultural Stratification: How Cultural Classifications, Hierarchies and Tastes Change” (DYNAMICS, 2017–2021) sekä talvesta 2019–2020 alkaen Suomen tutkimusryhmää EU:n rahoittamassa Horizon 2020 -konsortiossa ”European Inventory of Societal Values of Culture as a Basis for Inclusive Cultural Policies in the Globalizing World”, johon kuuluu tutkimusryhmiä yhdeksästä Euroopan maasta.

Purhonen on johtanut omaa kulttuurisosiologian tutkimusryhmäänsä vuodesta 2013 alkaen. Ulkoista kilpailtua rahoitusta hän on hankkinut urallaan noin 2,5 miljoonaa euroa. Edellä mainitun viiden kirjan ohella hän on julkaissut noin 40 vertaisarvioitua tieteellistä artikkelia, joita on ilmestynyt suomen ja englannin lisäksi espanjan, turkin ja venäjän kielillä. Hän on pitänyt noin sata esitelmää kansainvälisissä konferensseissa ja tapahtumissa, mukaan lukien kutsuttuja luentoja ja puheenvuoroja monissa eurooppalaisissa yliopistoissa. Omia tutkimusaiheitaan koskevan luennoimisen rinnalla hänen opetuskokemuksensa on painottunut tutkimusmenetelmien opettamiseen ja tutkielmien ohjaamiseen. Hän on ohjannut kaksi valmistunutta väitöskirjaa ja ohjaa parhaillaan toista kahta, minkä lisäksi hän on ohjannut nelisenkymmentä pro gradu -tutkielmaa ja joukon kandidaatin tutkielmia. Hän on tehnyt runsaasti referee- ja arviointityötä lukuisille kotimaisille ja kansainvälisille joulaleille (viime vuosina esim. *American Sociological Review*, *British Journal of Sociology*, *Cultural Sociology*, *International Journal of Comparative Sociology*, *International Journal of Cultural Policy*, *Journalism*), kustannustaloille (esim. Gaudeamus, Palgrave Macmillan, Vastapaino) ja tutkimusrahoittajille (esim. Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, Suomen Kulttuurirahasto, United States–Israel Binational Science Foundation). Vuodesta 2015 alkaen hän on toiminut aktiivisesti oman tutkimusalanensa johtavan joulalein *Poetics: Journal of Empirical Research on Culture, the Media and the Arts* toimituskunnan jäsenenä.

Tutkimushankkeita (valikoima 2010–)

2020–2022: European Inventory of Societal Values of Culture as a Basis for Inclusive Cultural Policies in the Globalizing World (INVENT). Suorituspaikka: Tampereen yliopisto (pääkoordinaattori Erasmus University Rotterdam). Rahoittaja: EU Horizon 2020 (haku “The societal value of culture and the impact of cultural policies in Europe”). PI: Susanne Janssen, kanssakäyvä ja Suomen tutkimusryhmän johtaja: Semi Purhonen.

2017–2021: The Dynamics of Cultural Stratification: How Cultural Classifications, Hierarchies and Tastes Change (DYNAMICS). Suorituspaikka: Tampereen yliopisto. Rahoittaja: Suomen Akatemia. PI: Semi Purhonen.

2013–2018: Cultural Distinctions, Generations and Change: A Comparative Study of Five European Countries, 1960–2010 (CUDIGE). Suorituspaikka: Helsingin yliopisto (2013–2014) ja Tampereen yliopisto (2014–2018). Rahoittaja: Suomen Akatemia (2013–2018), Koneen Säätiö (2013–2016) ja Helsingin yliopiston tutkimusmäärärahat (2013–2015). PI: Semi Purhonen.

2011–2013: Nordic Democracy of Taste? Social Differentiation of Cultural Practices in Finland from a Comparative Perspective. Suorituspaikka: Helsingin yliopisto. Rahoittaja: Suomen Akatemia. PI: Semi Purhonen (tutkijatohtorin projekti).

Artikkelimuotoisia julkaisuja (valikoima 2010–)

Purhonen, Semi, Lauronen, Tina & Heikkilä, Riie (Forthcoming) Between legitimization and popularization: The rise and reception of U.S. cultural products in culture sections of quality European newspapers, 1960–2010. *American Journal of Cultural Sociology* (E-pub ahead of print).

Lauronen, Tina, Heikkilä, Riie & Purhonen, Semi (2019) Cultural globalization on the printed page: Stability and change in the proportion of foreign cultural products in European quality newspapers, 1960–2010. *Acta Sociologica* 62 (2): 211–227.

Heikkilä, Riie, Lauronen, Tina & Purhonen, Semi (2018) The crisis of cultural journalism revisited: The place and space of culture in quality European newspapers from 1960 to 2010. *European Journal of Cultural Studies* 21 (6): 669–686.

Wainikainen, Jaakko & Purhonen, Semi (2018) Kielitaidon sosiaalinen eriytyminen nyky-Suomessa: Kuka puhuu ja kuinka montaa kieltä. *Yhteiskuntapolitiikka* 83 (3): 245–257.

Kallunki, Jarmo & Purhonen, Semi (2017) Intergenerational transmission of cultural capital in Finland. *Research on Finnish Society* 10: 101–111.

Purhonen, Semi & Heikkilä, Riie (2017) Food, music and politics: The interweaving of culinary taste patterns, “highbrow” musical taste and conservative attitudes in Finland. *Social Science Information* 56 (1): 74–97.

Purhonen, Semi, Heikkilä, Riie & Karademir Hazir, Irmak (2017) The grand opening? The transformation of the content of culture sections in European newspapers, 1960–2010. *Poetics: Journal of Empirical Research on Culture, the Media and the Arts* 62: 29–42.

Gronow, Jukka, Heikkilä, Riie & Purhonen, Semi (2016) Legitimacy of taste and “good” taste. Pp. 393–427 in Kirsti Jõesalu & Anu Kannike (Eds) *Cultural Patterns and Life Stories*. Tallinn: Tallinn University Press.

Purhonen, Semi (2016) Generations on paper: Bourdieu and the critique of “generationalism”. *Social Science Information* 55 (1): 94–114.

Purhonen, Semi (2016) Zeitgeist, identity and politics: The modern meaning of the concept of generation. Pp. 167–178 in Ivor Goodson, Ari Antikainen, Pat Sikes & Molly Andrews (Eds) *The Routledge International Handbook on Narrative and Life History*. London: Routledge.

Purhonen, Semi & Toikka, Arho (2016) “Big datan” haaste ja uudet laskennalliset tekstiaineistojen analyysimenetelmät: esimerkkitapauksena aihehallianalyysi tasavallan presidenttien uudenvuodenpuheista 1935–2015. *Sociologia* 53 (1): 6–27.

Purhonen, Semi, Lauronen, Tina & Heikkilä, Riie (2015) Into the great wide open? A comparative study of the contents of newspaper culture sections in the UK and Finland, 1970–2010. *Research on Finnish Society* 8: 5–18.

Purhonen, Semi & Gronow, Jukka (2014) Polarizing appetites? Stability and change in culinary tastes in Finland, 1995–2007. *Food, Culture and Society* 17 (1): 27–47.

Purhonen, Semi & Wright, David (2013) Methodological issues in national-comparative research on cultural tastes: The case of cultural capital in the UK and Finland. *Cultural Sociology* 7 (2): 257–273.

Wright, David, Purhonen, Semi & Heikkilä, Riie (2013) Comparing “cosmopolitanism”: Taste, nation and global culture in Finland and the UK. *Comparative Sociology* 12 (3): 330–360.

Purhonen, Semi, Gronow, Jukka & Rahkonen, Keijo (2011) Highbrow culture in Finland: Knowledge, taste and participation. *Acta Sociologica* 54 (4): 385–402.

Purhonen, Semi, Gronow, Jukka & Rahkonen, Keijo (2010) Nordic democracy of taste? Cultural omnivorousness in musical and literary taste preferences in Finland. *Poetics: Journal of Empirical Research on Culture, the Media and the Arts* 38 (3): 266–298.